

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru No. 8340/07

Anter ANTER / Türkiye

Başkan

Julia Laffranque,

Hâkimler

Stéphanie Mourou-Vikström,

Arnfinn Bårdsen,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 5 Mart 2019 tarihinde komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölümü), 17 Ocak 2007 tarihli başvuru ile davalı Hükümet tarafından sunulan görüşler ve başvuran tarafın bu görüşlere verdiği cevaplar dikkate alınarak yapılan müzakereler neticesinde aşağıdaki kararı vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAY VE OLGULAR

Başvuran Anter Anter 1945 doğumlu İsveç vatandaşı olup, Eskilstuna'da (İsveç) ikamet etmektedir. Başvuran, Mahkeme önünde İstanbul Barosuna bağlı Avukatlar R. Demir ve G. Kartal tarafından temsil edilmiştir.

Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

Davanın Koşulları

Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Başvuran, 1969 yılında, İsveç'e gitmiştir ve orada bir üniversiteye kaydolmuştur. Başvuran, 14 Ekim 1972 tarihinde, askerlik yükümlülüklerini yerine getirmediği ve Türkiye aleyhindeki faaliyetlere katıldığı için, Türk vatandaşlığından çıkarılmıştır. Dolayısıyla başvuran, İsveç vatandaşlığını kazanmıştır. İçişleri Bakanlığının kararı ile, 7 Haziran 1973 tarihinde, başvurana Türkiye'ye giriş yasağı konmuştur. Danıştay, 28 Kasım 1975 tarihinde, başvuranın Türk vatandaşlığından çıkarılmasına karşı yaptığı itirazı reddetmiştir. Başvuran, o zamandan beri, defalarca Türk vatandaşlığına geri alınmasını talep ettiğini ileri sürmektedir.

Başvuran, 15 Eylül 2002 tarihinde, Türkiye'ye girmek istediği sırada İstanbul Havalimanından geri gönderilmiştir. Bunun üzerine, başvuran bilhassa yapılan kanun değişikliklerini ileri sürerek, hakkında verilen söz konusu yasağın kaldırılması için Ankara İl Emniyet Müdürlüğüne bir başvuruda bulunmuştur. Söz konusu başvurunun reddedilmesi üzerine, başvuran, hakkında verilen ülkeye giriş yasağının kaldırılması talebiyle idare mahkemesine başvurmuştur. Başvuranın bu talebi, 16 Ekim 2006 tarihinde Danıştay'ın onadığı bir karar ile reddedilmiştir. Başvuranın karar düzeltme talebi 30 Ocak 2008 tarihinde reddedilmiştir. İçişleri Bakanlığı

tarafından idare mahkemesine iletilen, 21 Ocak 2003 tarihli belgeden, başvuranın 1975 yılından bu yana defalarca ulusal mahkemelere, Türk vatandaşlığına geri alınması veya Türkiye'ye giriş yasağının kaldırılması talebiyle başvurduğu anlaşılmaktadır; bu konuda yapılan son başvuru 2000 yılında yapılmıştır. Hükümet tarafından verilen bilgilere göre, İçişleri Bakanlığının, 30 Kasım 2011 tarihinde, başvurana Türkiye'ye girmesi için geçici bir izin verdiği ve 15 Şubat 2012 tarihinde yeniden Türk vatandaşlığına alındığı anlaşılmaktadır. O zamandan beri, başvuran birçok kez Türkiye'ye gitmiştir.

ŞİKÂYET

Başvuran, Sözleşme'nin 8. maddesini ileri sürerek, hakkında verilen Türkiye'ye giriş yasağının özel ve aile hayatına saygı hakkını ihlal ettiğini iddia etmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Başvuran, Sözleşme'nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan, özel ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

Hükümet, kabul edilemezliğe ilişkin birçok itiraz ileri sürmektedir. Hükümet öncelikle, başvuranın vatandaşlıktan çıkarılmasının ve Türkiye'ye giriş yasağının, Türkiye tarafından Mahkemenin yetkisinin kabul edilmesinden önce verilmesi nedeniyle, Mahkemenin davaya bakmaya *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkili olmadığını savunmaktadır. Hükümet daha sonra, başvuranın, Türkiye'ye giriş yasağının kaldırıldığı ve Türk vatandaşlığına geri dönmesi hakkında Mahkemeyi bilgilendirmemiş olmasından dolayı, bu başvuru yolu hakkını kötüye kullandığını ileri sürmektedir. Ayrıca Hükümet, başvuranın, yeniden vatandaşı olduğu

Türkiye'ye girme engelinin artık bulunmamasından dolayı, mağdur sıfatını kaybettiğini iddia etmektedir. Son olarak, Hükümet, başvuranın geri gönderilmeden önce hakkında verilen ihtilaf konusu yasaktan haberdar olduğu gerekçesiyle, başvurunun geç yapıldığını ileri sürmektedir. Ayrıca başvuran söz konusu yasağın kaldırılması için birçok başvuruda bulunmuştur: bu yönde yapılan en son başvuru 2000 tarihlidir.

Esasa ilişkin olarak, Hükümet, başvuranın ihtilaf konusu tedbir ile ilgili olarak hangi özel/aile hayatı bağlarının etkilenmiş olduğunu hiçbir şekilde belirtmemesi nedeniyle, ilgilinin özel ve aile hayatına saygı hakkına müdahale edildiğini kabul etmemektedir. Hükümet için, Mahkemenin bir müdahale yapıldığı kanaatine vardığı varsayıldığında, söz konusu müdahalenin yasa ile öngörülmüş olduğu, kamu güvenliği ve düzeninin korunması ve suçun önlenmesi gibi meşru amaçlar izlediği ve aynı zamanda, başvuranın terörist örgüt PKK ile olan bağları göz önünde bulundurulduğunda, izlenen meşru amaçlar ile gerekli ve orantılı olduğu kanaatine varılmalıdır.

Başvuran, Hükümetin ön itirazlarına karşı çıkmaktadır. Başvuran, öte yandan, devam eden bir ihlalin söz konusu olması nedeniyle, Mahkemenin *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkisi açısından somut olayda dikkate alınması gereken tarihin, 1973 değil, daha ziyade 15 Eylül 2002 tarihi, yani ilgilinin İstanbul Havalimanı'ndan geri gönderildiği tarih olduğunu belirtmektedir. Başvuran, söz konusu başvuruda bulunma hakkının kötüye kullanıldığını kabul etmemektedir. Başvuran, 2001 yılında Türkiye'ye gelebilmiş olmasının mağdur sıfatını kaybetmesine hiçbir şekilde neden olmadığını ileri sürmektedir. Son olarak başvuran, altı aylık sürenin, yasağın kaldırılmasına ilişkin sunduğu her talepten itibaren yeniden işlemeye başladığını ileri sürmektedir. Esasa ilişkin olarak, başvuran, söz konusu müdahalenin yasal dayanağına ve meşruluğuna itiraz etmektedir. Başvuran, ailesinin önemli bir kısmının Türkiye'de yaşadığını ve yıllarca ailesini görececek durumda olmadığını iddia etmektedir.

Mahkeme, ilk olarak, Türkiye hakkında yapılan başvurular ile ilgili olarak, *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkisinin 28 Ocak 1987 tarihinde itibaren fiilen başladığını hatırlatmaktadır. Dolayısıyla, Mahkemenin, bu tarihten önce meydana gelen olaylara dayanan ihlal iddialarını içeren şikâyetler ile ilgili olarak karar verme yetkisi bulunmamaktadır. Mahkeme, bu kriteri kritik tarihten önce ve sonra verilen farklı adli kararlara uygularken, yalnızca bu müdahalenin devam etmesine neden olan, sonradan yapılan başvuruların varlığına rağmen, başvuranın haklarını tek başına ihlal etmeye elverişli nihai kararı dikkate almaktadır (*Blečić/Hrvatistan* [BD], No. 59532/00, § 85, AİHM 2006-III). Müdahalenin düzeltilmesi amacıyla yapılan başvuruların daha sonra başarısızlığa uğraması bu müdahalenin Mahkemenin zaman bakımından yetkisi kapsamına girmesini sağlamayacaktır (ibidem, §§ 77-79). Ayrıca, Mahkeme, başvuranın Sözleşme'nin 8. maddesi anlamında bir aile hayatına sahip olup olmadığı hususunu incelemek için, ihtilaf konusu tedbirin kesinleştiği tarihi dikkate aldığı hatırlatmaktadır (*Maslov/Avusturya* [BD], No. 1638/03, § 61, AİHM 2008). Somut olayda, başvuranın vatandaşlıktan çıkarılmasının 1975 yılında kesinleştiği ve Türkiye'ye giriş yasağının 1973 yılında karar verildiğini - Türkiye'nin Mahkemenin yetkisini kabul etmediği tarihler olduğunu - tespit etmek gerekmektedir. Dava dosyasından, başvuranın o zamandan beri birçok kez ulusal mahkemelere başvurduğu anlaşılmaktadır. Buna karşın, Mahkeme, başvuranın somut olayda 2002 tarihinde geri gönderilmesi sonrasında yararlandığı başvuru yolunun ileri sürülen müdahaleyi düzeltmeye yönelik olduğu ve Mahkemenin zaman bakımından yetkisi kapsamına kendiliğinden giremeyeceği kanaatine varmaktadır. Bu bağlamda, Mahkeme, bir olayın zamana yayılmış önemli sonuçlar doğurmasının, bu olayın “devam eden bir durumun” nedeni olduğu anlamına gelmediğini hatırlatmaktadır (*Posti ve Rahko/Finlandiya*, No. 27824/95, §§ 39-40 AİHM 2002-VII)

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, Mahkeme, başvuranın şikâyetinin *ratione temporis* (zaman bakımından) yetkisiz olmasından dolayı reddedilmesi gerektiği kanaatindedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, Oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilerek, 28 Mart 2019 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Julia Laffranque
Başkan